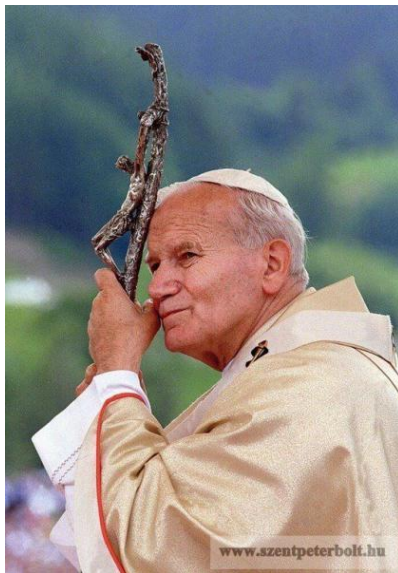

Szent II. János Pál Katolikus Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Köröm

2019.

Tartalom

I.	BEVEZETÉS.....	6
1.1	A pedagógiai program törvényi háttere	6
1.2	Az intézmény működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat.....	7
1.3	Az intézmény bemutatása	13
1.4	Az intézmény küldetése, küldetésnyilatkozata	14
1.5	Intézményünk jövőképe	16
II.	AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA	17
2.1	A katolikus nevelés – oktatás szentírási alapelvei	17
2.2	Az egyház, nevelésre irányuló alapelvei	19
2.3	A katolikus iskola lényegének meghatározása.....	20
2.4	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	21
2.5	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai	23
2.5.1	Szintézis a hit és a műveltség között:	23
2.5.2	Szintézis hit és élet között:	23
2.5.3	Kiemelt feladataink.....	24
2.5.4	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	26
2.6	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	28
2.7	Rendezvények	31
2.8	A keresztyén pedagóguskép	32
2.9	Erkölcsei elvárások a tanároktól	33
2.10	A keresztyén nevelő hitvallása.....	34
2.11	Erkölcsei elvárások a tanulóktól	34
2.12	Erkölcsei ajánlások a szülőknek	35
2.13	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	36
2.13.1	Közös lelki nap	36
2.13.2	Közös zarándoklatok.....	36
2.13.3	Plébániákkal közös programok	36
2.14	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	37
2.14.1	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	38
2.14.2	Komplex intézményi mozgásprogram	48
2.15	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	50

2.15.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	50
2.15.2 Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók.....	51
2.15.3 Sajátos nevelési igényű tanulók.....	52
2.15.4 Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás	53
2.16 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	54
2.17 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	55
2.18 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	57
2.18.1 Tanulmányok alatti vizsgák.....	57
2.18.2 Osztályozó vizsga	57
2.18.3 Különbözeti vizsga	58
2.18.4 Javítóvizsga	58
2.18.5 Pótló vizsga.....	59
2.19 A felvétel és az átvétel szabályai	60
2. 20 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	60
III. Az intézmény helyi tanterve	63
3.1 A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai	65
3.1.1 A választható tantárgyak, foglalkozások.....	65
3.1.2 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	65
3.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	65
3.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	66
3.4 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése	67
3.5 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	68
3.5.1 Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	69
3.5.2 Az írásbeli beszámoltatás formái.....	70
3.5.3 Oktatási eredményvizsgálatok	70
3.5.4 A tanulók teljesítményének értékelése	70
3.5.5 Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig.....	70
3.5.6 A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	71
3.6 A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	72
3.6.1 A tanulók továbbhaladása	74
3.6.1.1 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	74

3.7 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	75
3.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	76
4. KOMPLEX ALAPPROGRAM.....	77
5. Legitimációs záradék	94
5.1 A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	94
5.2 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai	95
5.3 A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	96
5.4 Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat	96
6. Melléklet (1 .sz. melléklet).....	97
Élmény pedagógia a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztésére	97
6.1. Legitimációs záradék	100
6.1.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	100
6.1.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai	100
6.1.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	101
6.1.4. Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat	101

**Jézus mindannyitoknak azt mondja:
„Jöjj és kövess engem! Ne féljetek válaszolni az ő hívására,
mert Ő a ti erőtök!”**

II. János Pál pápa beszéde a Szentföldön – 2000. március 24.

I. BEVEZETÉS

1.1 A pedagógiai program törvényi háttere

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályi előírások alkalmazandók:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény

A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény

A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet

A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet

A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.)

A tankönyvvé, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet

A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet

A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet

Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet

1.2 Az intézmény működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat

Szent II. János Pál Katolikus Általános Iskola Köröm

ALAPÍTÓ OKIRATA

A Magyar Katolikus Egyház belső egyházi jogi személyeként 00001/2012-003 számon nyilvántartásba vett Egri Főegyházmegye érsekeként az Egyházi Törvénykönyv 802. kánonjából származó kötelezettségem és a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény rendelkezései, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 21-23. §-ai alapján a 3.) pontban megjelölt intézmény (továbbiakban: Intézmény) alapító okiratát az alábbiak szerint állapítom meg:

1.) Az alapító neve és székhelye:

Az Egri Főegyházmegye Ordináriusa az Egyházi Törvénykönyv (CIC) 802-806. kánonjai alapján.
3300 Eger, Széchenyi u. 1.

2.) A fenntartó neve és székhelye:

Egri Főegyházmegye
3300 Eger, Széchenyi u. 1

3.) Az Intézmény neve:

Hivatalos neve: Szent II. János Pál Katolikus Általános Iskola
Rövidített neve: II. János Pál Kat. Ált. Isk.
Alapításának éve: 2017.

4.) Az Intézmény típusa:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 7. § alapján:

- általános iskola

5.) Az Intézmény feladatellátási helye:

Székhelye: 3577 Köröm, Kossuth Lajos u. 44.
Telephelye: 3577 Köröm, Zrínyi Miklós u. 4.

6.) Alapfeladatának jogszabály szerinti megjelölése:

Az Intézmény alaptevékenységei az Nkt. 4. § 1. pontja alapján:

- 1.3 általános iskolai nevelés-oktatás
- 1.4 nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása
- 1.21 a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása

Az Intézmény római katolikus elkötelezettségű általános iskola, amely a fenntartó irányítása alatt, a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program és szervezeti és működési szabályzat alapján, működési engedélyének megfelelően működik. A fenntartó irányítja, fenntartja és működteti az Intézményt, jóváhagyja és ellenőrzi szabályzatait, éves költségvetését és beszámolóját. Az Intézmény vezetőjét a fenntartó bízza meg és gyakorolja a munkáltatói jogokat.

Az Intézmény tevékenységének célja elsősorban:

- a római katolikus szellemű nevelés-oktatás
- felkészítés továbbtanulásra, tanulmányi és sportversenyekre
- tehetséggondozás
- képesség kibontakoztató felkészítés
- integrációs felkészítés
- szakkörök, tanórán kívüli önképzési és művelődési tevékenységek biztosítása
- iskola-egészségügyi és ifjúság-egészségügyi szolgáltatások nyújtása
- gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása
- sajátos nevelési igényű tanulók ellátása
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása
- különleges bánásmódot igénylő tanulók ellátása
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók ellátása
- tankönyvellátás
- étkeztetés
-

Az Nkt. 4. § 25. pontja rögzíti, hogy „sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet alapján az Intézmény az alábbi típusú sajátos nevelési igényű gyermekek oktatását, ill. nevelését vállalhatja:

- tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékos);
- A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló
- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,

- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
 - a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
 - hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
 - a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.
- megismerő funkciók tartós, súlyos rendellenességével (dislexia, disortografia, disgrafia, discalculia) diszpraxia, kevert specifikus tanulási zavarok, hiperaktivitás és figyelemzavar, szocio-adaptív folyamatok zavarai küzdő;
 - integráltan oktatható a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulók;
 - érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos

Az intézmény vállalhatja az Nkt. 4. § 3. pontjában meghatározott beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelését és oktatását, akik szakértői vélemény szerint életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alulteljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük, személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősülnek sajátos nevelési igényűnek.

Alaptevékenységek a székhelyen az Nkt. 4.§ 1. pontja alapján:

- általános iskolai nevelés-oktatás
- nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása

Alaptevékenységek a székhelyen a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről szóló 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet alapján:

0912 Iskolai nevelés, oktatás az 1-4. évfolyamokon

091211 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon

091212 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon

091220 Köznevelési intézmény 1-4. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok

0921 Iskolai nevelés, oktatás az 5-8. évfolyamokon

092111 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon

092112 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon

092120 Köznevelési intézmény 5-8. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok

- Általános iskolai napközi otthoni nevelés
- Sajátos nevelési igényű tanulók napközi otthoni nevelése
- Általános iskolai tanulószobai nevelés
- Sajátos nevelési igényű tanulók általános iskolai tanulószobai nevelése

Az Intézmény egyéb feladatai a székhelyen:

- 096020 Iskolai intézményi étkeztetés
- 562920 Egyéb vendéglátás
- 680002 Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 856020 Pedagógiai szakmai szolgáltatások (oktatást kiegészítő egyéb tevékenységek)
- 910100 Könyvtári, levéltári tevékenység
- 081043 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása
- 107080 Esélyegyenlőség elősegítését célzó tevékenységek és programok
- 107090 Romák társadalmi integrációját elősegítő tevékenységek, programok
- 041231 Rövid időtartamú közfoglalkoztatás
- 041233 Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás

Alaptevékenységek a telephelyen az Nkt. 4.§ 1. pontja alapján:

- általános iskolai nevelés-oktatás
- nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása

Alaptevékenységek a telephelyen a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről szóló 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet alapján:

0912 Iskolai nevelés, oktatás az 1-4. évfolyamokon

091211 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon

091212 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon

091220 Köznevelési intézmény 1-4. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok

0921 Iskolai nevelés, oktatás az 5-8. évfolyamokon

092111 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon

092112 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon

092120 Köznevelési intézmény 5-8. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok

- Általános iskolai napközi otthoni nevelés
- Sajátos nevelési igényű tanulók napközi otthoni nevelése
- Általános iskolai tanulószobai nevelés
- Sajátos nevelési igényű tanulók általános iskolai tanulószobai nevelése

Az Intézmény egyéb feladatai a telephelyen:

- 096020 Iskolai intézményi étkeztetés
- 562920 Egyéb vendéglátás
- 680002 Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 856020 Pedagógiai szakmai szolgáltatások (oktatást kiegészítő egyéb tevékenységek)
- 910100 Könyvtári, levéltári tevékenység
- 081043 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása
- 107080 Esélyegyenlőség elősegítését célzó tevékenységek és programok
- 107090 Romák társadalmi integrációját elősegítő tevékenységek, programok
- 041231 Rövid időtartamú közfoglalkoztatás
- 041233 Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás

7.) Feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek és tanulólétszám:

Székhely: 250 fő

Telephely: a székhely létszámából 40 fő.

8.) Az évfolyamok száma és típusa:

Általános iskolai évfolyamok száma: nyolc, nappali

9.) A feladatellátást szolgáló vagyon, a vagyon feletti rendelkezés és használati jog:

Az Intézmény létesítésének és működésének anyagi, tárgyi, technikai és személyi feltételei biztosítottak. A működéshez szükséges ingókat egyrészt az Egri Főegyházmegye és Köröm Község Önkormányzata megállapodásán alapuló határozatlan idejű haszonélvezeti jog, másrészt az Intézmény tulajdonjoga, harmadrészt az Egri Főegyházmegye tulajdonjoga alapján az Intézmény határozatlan ideig használhatja.

Az Egri Főegyházmegye és Köröm Község Önkormányzata között létrejött megállapodáson alapuló határozatlan idejű haszonélvezeti jog alapján használja az Intézmény a 3577 Köröm, Kossuth Lajos u. 44. szám alatt, az 59. helyrajzi számon nyilvántartott 796 nm alapterületű, kivett általános iskola megnevezésű ingatlan. Az ingatlan 1/1 arányú tulajdonosa Köröm Község Önkormányzata.

Az Egri Főegyházmegye és Köröm Község Önkormányzata között létrejött megállapodáson alapuló határozatlan idejű haszonélvezeti jog alapján használja az Intézmény a 3577 Köröm, Zrínyi Miklós u. 4. szám alatt, az 98/2. helyrajzi számon nyilvántartott 98 nm alapterületű, kivett közösségi ház és gazdasági épület, udvar megnevezésű ingatlant. Az ingatlan 1/1 arányú tulajdonosa Köröm Község Önkormányzata.

10.) A gazdálkodással összefüggő jogosítványok:

Önálló egyházi jogi személyként, a fenntartó által jóváhagyott szervezeti és működési szabályzat alapján működő egyházi intézmény. A fenntartó által jóváhagyott költségvetése alapján önállóan gazdálkodó szervezet. Gazdálkodási formakódja (GFO'2012 kód): 552 Egyházi intézmény.

Eger, 2017. május 10.

Dr. Ternyák Csaba
egri érsek
alapító

1.3 Az intézmény bemutatása

Talán az ország egyetlen iskolája, melynek homlokzatán az 1920-as átépítésig megmaradt a kereszt, Szent Gellért és Szent Imre szobra.

Az általános iskolánk utcai homlokzata 1904-ben épült. Ekkor még mindössze két tanterem volt, amit összezárható fal választott el egymástól. Két tanári szolgálati lakás is helyet kapott az épületben. A tanulók összevont osztályokban tanultak 1-3, illetve 2-4-es összevonásban.

Az épületet utoljára 1986-ban újítták fel. 1991.szeptember 1-től intézményünkbe kerültek vissza az addig, Sajóhídvégre járó ép értelmű tanulók. Ezért normál tantervű osztályokat is tudunk attól fogva indítani. Az első tanévet 103 tanulóval kezdte meg az iskola.

A tanulólétszám megnövekedett, de a tantermek száma, mérete, sajnos nem.

Az elmúlt években a kazánház átalakításra került, így eggyel több lett a tantermek száma. Tornatermünk sajnos nincs, csak tornaszobánk, ami szintén felújításra szorul.

Könyvtári állomány van az iskolában, de külön helység nem áll rendelkezésünkre. Kulturált környezetet nem tudunk biztosítani könyvtári foglalkozásokhoz.

Az informatika szaktanterem, nem az iskolában található, hanem a Zrínyi u. 4. szám alatt lévő telephelyen ahol, korszerű, jól felszerelt laborban tevékenykedhetnek tanulóink.

Az intézményben nyolc évfolyamos általános iskola működik normál tantervű tanulócsoporthal. Jelenleg évfolyamomként, egy-két osztály működik.

Tanulóink jelentős hányada különleges bánásmódot igénylő gyermek, akik beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdenek. A szakértői bizottságvéleménye alapján az életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alul teljesítenek. Közösségbe való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősülnek sajátos nevelési igényűnek.

Integráltan nevelünk-oktatunk sajátos nevelési igényű (tanulásban akadályozott és pszichés fejlődési zavarral küzdő) tanulókat is.

Nevelő-oktató munkánkat ehhez igazítjuk: tanórákon és tanórán kívül az itt dolgozó pedagógusok megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló

tanulók felzárkózását. Ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatunknak tekintjük tanulóink tehetséggondozását.

Az intézmény tanulóközösségének a profilja:

Évfolyamok száma: 8 évfolyam

Tanulócsoportok száma: 11 tanulócsoport

Tanulói létszám: 199 fő

Halmazottan Hátrányos Helyzetű /HHH/ tanulók : 98%

Hátrányos Helyzetű /HH/ tanuló: 0 %

SNI-s tanulók száma: 29 fő

BTMN-es tanulók száma: 112 fő

A tantestület profilja:

Tantestület létszáma: 15 fő

Szakos ellátottság: 70%

Munkaközösségek: – 1 alsós munkaközösség

- 1 felsős munkaközösség

A tanulóink halmazottan hátrányos helyzetű gyerekek, és igen szegény családokból származnak. A szülők alacsony iskolai végzettségűek, a téli- nyári közfoglalkoztatásban vesznek részt vagy szociális segélyből és egyéb juttatásokból élnek.

Tanórán kívüli foglalkozások keretében informatikai szakkör, sakk szakkör, irodalmi színpad, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások várják az érdeklődőket.

1.4 Az intézmény küldetése, küldetésnyilatkozata

„Szükségünk van megtalálni Istent, de Őt nem találhatjuk meg a zajban és nyugtalanságban.

Isten, a csend barátja.

Nézzétek a természetet, ahogy a fák, a virágok, a fű csendben növekszik, nézzétek a csillagokat, a Holdat, a Napot, ahogy csendben haladnak...

Szükségünk van a csendre, hogy megérinthessük a lelkeket.”

Szent II. János Pál

Egyházunk az iskola alapítását és fenntartását fontos missziós feladatnak tartja. A mai társadalmunkban szükségét érzi abban, hogy a keresztény gondolkodás jelenlétét biztosítsa.

Felelősek vagyunk tanulóinkért, a Teremtő szellemi, lelki, testi értékeit helyezte el a gyermekben, amelyeket nekünk pedagógusoknak kell a felszínre hoznunk.

Intézményünk tanulóink keresztény szellemiségben történő nevelését tűzte ki céljául, továbbá szeretnénk, ha iskolánk hasonlítana egy ideális családhoz, ahol a kölcsönös szeretet, megbecsülés és megértés uralkodik.

Ez az iskolai légkör alkalmas arra, hogy a tanulók jól érezzék magukat, a legtöbbet hozzák ki magukból és a képességeikhez megfelelően tudjanak teljesíteni.

Az oktatásban a keresztény európai kultúra hagyományainak összefüggésében tárjuk fel a tananyagot.

Olyan légkört kívánunk biztosítani, ahol a szülők és a pedagógusok egy közösséget alkotnak a gyerekekkel.

A nevelők úgy nevelnek, hogy tanításukkal és jó példájukkal kedvet és mintát adnak az önneveléshez.

1.5 Intézményünk jövőképe

Segítsük a diákokat, hogy a keresztény értékrendre építve művelt emberré, gazdag személyiséggé, Istent és embertársait szerető felelős polgárrá, tisztességes és emberséges alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

Segítsük a diákok morális és esztétikai szemléletének alakítását, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényeinek megalapozását. Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítsanak ki, illetve azt segítsük elő.

A kudarc és sikertűrés készségeit fejlesszük.

Nagy művészek, tudósok hithez, Egyházhoz való viszonya a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlesszük a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és kreativitását. Hagyományainkat, ünnepeinket megismertessük, átörökítsük, élővé tegyük.

A kulturált szórakozás igényét kialakítsuk.

II. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

A nevelési és oktatási munka, felelős etikai cselekvés, ezért a katolikus köznevelési intézmények gyakorlatában keresztény erkölcsi alapelvek érvényesülnek.

2.1 A katolikus nevelés – oktatás szentírási alapelvei

Az egyház tanítása szerint a felelős erkölcsi cselekvés Isten Igéjének útmutatására adott engedelmes válasz.

Hitünk és életünk alapja és zsinórmértéke a Biblia, Isten Igéje. A Szentírásból ismerjük meg az üdvösségre vezető utat, az Istennek tetsző helyes élet alakításának elveit. A katolikus pedagógusok nevelő-oktató munkájukat, kollegiális-testvéri kapcsolataikat erre építik.

Hitünk tanítása szerint üdvösségünk és örök életünk egyetlen alapja Istennek a Jézus Krisztusban megjelent és megvalósult ingyenes kegyelme. Ez azt jelenti, hogy Jézus Krisztus halála és feltámadása által nyerjük el a megszentelődést és megigazulást.

Amikor Jézus eljött a világba üdvösségünkre, magához vonzott mindenkit: a gyermekeket, az ifjúságot, a felnőtteket. Az evangéliumok bemutatják a gyermekek iránti szeretetét: “Akkor gyermekeket vittek hozzá, hogy tegye rájuk a kezét, és imádkozzék fölöttük. A tanítványok elutasították őket, Jézus azonban így szólt: Hagyjátok csak a gyermekeket, ne akadályozzátok őket, hadd jöjjenek hozzám, hisz ilyeneké a mennyek országa.” (Mt 19,13-15)

Jézust az Atya küldte, hogy üdvözítse a világot. Ezért a keresztény nevelés és nevelő példaképe, alapja maga Krisztus. Minden tanító, nevelő magatartását, gondolatvilágát, mentalitását Jézus evangéliumi szellemiségének kell áthatnia. Így lehet csak értékes a krisztusi nevelés, tanítás.

Jézus feladatot bízott apostolaira: “Menjetek, tegyétek tanítványommá mind népeket! ...és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek.” (Mt 28,19-20)

Kiszélesíti a “tanítók” körét, amikor a hetvenkét tanítványnak is hasonló feladatot ad. Lelkükre köti a jézusi pedagógia alapszabályát: “...tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű...” (Mt 11,29)

Az apostoloknak szóló parancsban maga az Egyház kapta meg feladatát és küldetését. Ezért törekszik minden korban ennek a krisztusi küldetésnek megfelelni.

Az Egyház hivatalos tanításának elfogadásával és megvalósításával lesz a katolikus intézmény a hit és a műveltség találkozásának helye.

A katolikus intézménynek kötelessége vállalni növendékei személyiségének keresztény szellemű formálását: “...ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.” (Kat. Isk. 45.)

A katolikus intézmény nevelőinek törekedniük kell arra, hogy tanítványaik mind jobban és érettebben éljék meg személyes hitüket, kialakítva magukban a keresztény értékrendet és elkötelezettséget. Ebben tanáraik, nevelőik és hitoktatóik jó példája is segítségükre lesz. A katolikus intézmény tehát pedagógiai elveit a Szentírásból meríti, hisz Szent Pál szavai szerint “minden írás, amit Isten sugalmazott, jól használható a tanításra, az érvelésre, a feddésre, az igaz életre való nevelésre, hogy az Isten embere tökéletes legyen és minden jóra hajoljon.” (2 Tim. 3,16-17.)

2.2 Az egyház, nevelésre irányuló alapelvei

Az Egyház Krisztustól kapott küldetése az emberek üdvösségének szolgálata. Feladata, "hogymind nagyobb világosságot, új erőt és mind nagyobb örömet találjon saját küldetésének betöltésében, és jobb utakat, módokat leljen arra, hogy szorosabbá, hatékonyabbá és gyümölcsözőbbé tegye az emberiséggel való együttműködését, amelyhez maga is hozzátartozik, bár sajátos, eltéveszthetetlen jellegzetességei folytán külön helyet foglal el benne." (VI. Pál: Ecclesiam suam kezdetű enciklika 13.)

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyeket maga Jézus Krisztus bízott rá, de fölhasználja azokat az eszközöket is, amelyek különböző korokban és különféle kultúrákban alkalmasak arra, hogy természetfölötti céljához közelebb segítsék, és előmozdítsák az emberi személy kibontakozását. Eszközeit a változó körülményekhez és az új szükségletekhez alkalmazza. Eközben hirdeti "minden kor emberének azt a minden emberit meghaladó célt, amely egyedül képes arra, hogy az életnek teljes értelmét megadja." (VI. Pál allokúciója Garonne bíborshoz 1972. nov. 27-én)

Az egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kiformálásra. (C.I.C. 794-95. kánon) Az iskola olyan központ, ahol kidolgoznak és áthagyományoznak a világról, az emberről és történelemről alkotott sajátos képet. A katolikus iskola tehát része az Egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az iskola segítségével közelebb jut az Egyház a műveltség forrásaihoz és értékeihez, elevenebbé teszi a világgal folytatott párbeszédet, a fölfogások és magatartások sokféleségében megmutatja az érvényes kritériumokat a megkülönböztetéshez: "Ha mindent Jézus Krisztusra vonatkoztatunk, meg tudjuk különböztetni az értékeket, amelyek az embert emberré teszik, a negatív értékektől, amelyek az emberi méltóságot lerombolják." (VI. Pál allokúciója az O.I.E.C. IX. kongresszusán az Osservatore Romano 1974. jún. 9-i számában)

A kultúra pluralizmusa készíti az Egyházat arra, "hogymegsokszorozza nevelői igyekezetét, mert csak így alakíthat ki erős személyiségeket, akik képesek arra, hogy ellenálljanak a csüggesztő relativizmusnak, és keresztségük követelményeinek megfelelően éljenek." (Kat. Isk. 12.) Az Egyház a katolikus iskola által, mely fölkínálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember teljes kibontakozásához vezet.

2.3 A katolikus iskola lényegének meghatározása

Az iskola fogalma

“Az iskola: hely, ahol a műveltség módszeres és kritikus elsajátítása által kiformalódik a teljes ember.” (Kat. Isk. 26.)

“Az iskolának az a dolga, hogy a diákot értelmének gyakorlására készítse, fejlesztve az értelemnek az összefüggések tisztázására és az igazság fölfedezésére irányuló képességét és kibontakoztatva a tapasztalásra, továbbá az átélt bizonyosságok megragadására irányuló érzéket. Az az iskola, amely nem valósítja meg ezt a feladatát, s amely épp ellenkezőleg, előregyártott gondolkodási elemeket kínál fel, épp ez által akadályozza annak, hogy diákjainak személyisége kifejlődjék.” (Kat. Isk. 27.)

Elkerülhetetlen, hogy az iskola valamely határozott világnézetre hivatkozzék: a választás, az értékrend, az oktatás egységének biztosítása és a szabadság megvalósítása érdekében. Az iskolának kifejezett feladata, hogy feltárja a műveltségnek erkölcsi és vallási dimenzióit és ezzel elsegítse az egyént az erkölcsi szabadságra. Erkölcsi szabadság csak az abszolút értékkel kapcsolatban lehetséges: ezekről függ az ember életének értelme és értéke. Erős, felelős, szabad és erkölcsileg helyes döntésekre képes személyiségeket olyan iskola tud nevelni,

- amely az ember és a társadalom mélyebb igényeire figyel, nem csak átmeneti és felszínes divatokra,
- amely határozott életértékeket választ, s ezen értékeket közös világnézeti elkötelezettségben valósítja meg.

A katolikus iskola sajátossága (lásd C.I.C. 800., 802-803. kánon)

“Nevelési tervének Krisztus az alapja. Ő az, aki az emberi létnek új értelmét kinyilatkoztatja és érvényre juttatja. Át is alakítja az emberi létet, mert képessé teszi az embert arra, hogy isteni módon éljen, vagyis gondolkodását, akaratát, cselekvéseit az Evangéliumhoz igazítsa, és a boldogságokat tegye életének normájává. Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.” (Kat. Isk. 34.)

Sajátos katolikus jellegét az adja,

- hogy Krisztus, a tökéletes ember az életeszmény és a példakép, amelyet a fiatalok elé állít,
- a keresztény világlátás alapján adja át kritikusan és módszeresen a műveltséget,
- ezáltal munkálkodik a személyiség kiteljesítésén,
- kialakítja azokat az erényeket, amelyek képessé teszik arra, hogy Krisztusban új életet éljen
- szavaival és tetteivel Isten Országának építésén fáradozzon.

2.4 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

A legfontosabb a szeretetteljes légkör, ami az igazán keresztény intézményekben megérinti az embert.

A gyerekek nincsenek szabadjára engedve, hanem arra készítjük őket, hogy egymással szemben legyenek figyelmesek, udvariasak és ami a legfontosabb készségesen bocsássanak meg egymásnak, tanulják meg elviselni egymás gyarlóságait.

A gyermekek egyéniségét nem az önzés segít kifejlődni, kibontakozni, hanem az önzetlen, keresztény szeretet nyitja meg az örömszerzés és az igazi békeesség keretében az ember Isten terve szerinti kibontakozását.

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.

Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.

Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.

Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.

A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.

Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.

Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.

Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.

Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.

A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.

Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenység.

2.5 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

2.5.1 Szintézis a hit és a műveltség között:

A katolikus iskola - a tudományokat tisztelettel műveli,

- nem pusztán ismereteket nyújt, hanem értékeket közvetít,
- elindítja növendékeit a hit elmélyítésének útján,
- kiaknázza a tantárgyak lehetőségeit a keresztény személyiség kibontakoztatása érdekében,
- alakítja növendékei lelkét és szívét,
- alkalmassá teszi őket a személyes, odaadó szeretetre Krisztus iránt,
- az emberi tudást tiszteli, fölfedezni való igazságnak tartja,
- a szaktudományok feltárásán túl elvezeti tanítványait a teljes igazságra,
- az értékek elsajátítása során az örök valóságokra irányítja figyelmüket.

Ezek a célok nem annyira a tananyagtól, programoktól függnék, sokkal inkább a nevelő személyektől. A nevelők tehetségén, odaadásán múlik, hogy a tanítás a hit iskolájává, azaz a keresztény örömhír átadásává váljék. Ezt a feladatot, elkötelezett, elhivatott, Krisztust követő nevelők tudják betölteni, akik nemcsak szavukkal, hanem minden mozdulatukkal, egész lényükkel mutatják be a keresztény misztériumot. A hittan tantárgy bevezetése és tanítása a többi tantárgy mellett nem teszi kereszténnyé az iskolát, ha nem hatja át azt a keresztény szellem.

2.5.2 Szintézis hit és élet között:

A katolikus iskola azon fáradozik,

- hogy a növendékekben a hit és az élet személyes szintézisét is létrehozza,
- formálja a keresztény személyiséget
- hogy megtanítsa a fiatalokat arra, hogy személyes életük különféle helyzeteiben Istennel párbeszédet folytassanak,
- hogy felelős keresztény életre ösztönözze őket,
- hogy keresztény elkötelezettségre, Isten szolgálatára, testvéreik javának előmozdítására készítse őket, hogy átalakítsák a világot, hadd változzék az emberek otthonává,
- hogy egyre jobban megismerjék Istent és az embert,
- hogy olyan iskolai légkört alakítson ki, amely segíti a növendéket abban, hogy mind érettebben élje a hitét, amely keresztény felelősségvállalásra indítja,
- hogy szabadon és öntudatosan válogasson az őt elérő információk, hírek, üzenetek között, személyes, kritikus ítéletnek vesse alá az információkínálatot, s minden értéket beépítsen emberi és keresztény kultúrájába.

A katolikus iskola méltó helyre állítja oktatási tervében a hittan tantárgyat. Módszeresen, a többi tantárgy színvonalának és a növendékek életkorának, személyi érettségének megfelelő

szinten mutatja be a vallási igazságokat azzal a szándékkal, hogy az egész embert Krisztus tanítványává tegye.

2.5.3 Kiemelt feladataink

Minden tanuló számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.

Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.

Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.

A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.

Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.

A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Az iskarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.

Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű érésebből fakadnak.

A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.

Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).

A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.

Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.

Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.

Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.

Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.

Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.

Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.

Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.

Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.

Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.

Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.

Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.

Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.

Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.

A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.

A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten,

illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a tájékoztató füzetten keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

2.5.4 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),

- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, és büntetésére,
- részt vesz a munkaközösségek munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

2.6 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálatkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újíttásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.

Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).

Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Értéorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

2.7 Rendezvények

Évente két alkalommal lelki napot tartunk. A teljes iskolaközösség minden ajánlott egyházi ünnepen részt vesz a szentmisén.

A tanítást imával kezdjük, és imával fejezzük be. Az étkezésekhez kapcsolódó imák, és az egyházi köszönés gyakorlása folyamatos.

Az alábbiakból (Természetesen az állami ünnepeken, emlénapokon kívül!) négy kötelező (VeniSancte, Te Deum, a karácsonyi és a húsvéti lelki nap). A többi esetben törekedni kell a megünneplésre, illetve megemlékezésre; mindezek történhetnek a faliújságo(ko)n, a célunk, hogy növendékeink tudják, értsék, hogy az adott év, adott ünnepe mit jelent.

Veni Sancte Tanévnyitó ünnepély

Kisboldogasszony (szept. 8.)

Szent Gellértnek, a magyar egyházi iskolák védőszentjének a napja (szept. 24.)

Aradi vértanúk emlénapja (okt. 6.)

Magyarok Nagyasszonya (okt. 8.)

Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlénapja (okt. 23.)

Mindenszentek, halottak napja

Adventi gyertyagyújtások (dec. hónap)

Szent Miklós napja (dec. 6)

Szeplőtelen Fogantatás (dec. 8.)

Karácsonyi lelki nap (dec.)

Vízkereszt (jan. 6.)

Árpád-házi Szent Margit ünnepe (jan. 18.)

Gyertyaszentelő Boldogasszony, Balázs-áldás (febr. 2., ill.3.)

A diktatúrák áldozatainak emlénapja (I.27.; II.25.) Nagyok!

Farsang (febr.)

Hamvazószerda, Nagyböjt

Húsvéti lelki nap

1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulója (márc. 15.)

Gyümölcsoltó Boldogasszony (márc. 25.)

Anyák napja (május első hete)

Gyermeknap (május utolsó hete)

Katolikus Iskolák Napja (június)

Nemzeti Összefogás Napja (június)

Bérmálkozás (kétévente júniusban)

Ballagás (május, június)

Tanévzáró Te Deum (június)

A júniusi Katolikus Iskolák Napját az EKIF szervezi.

2.8 A keresztény pedagóguskép

„A keresztény hit egy közösség ölén születik és növekszik. Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis, hogy belülről alakítsa az embert. Ezért elkerülhetetlen, hogy az iskola – burkoltan vagy kifejezetten valamely határozott világnézetre hivatkozzék. Ez beletartozik minden választás belső történéseibe. Az iskolának, mint nevelő intézménynek kifejezett feladata, hogy feltárja a műveltség erkölcsi és vallási dimenzióit. Erkölcsi szabadság csak abszolút értékekkel kapcsolatban lehetséges: ezektől függ az ember életének értelme és értéke.” (A katolikus iskola című dokumentum, Róma, 1977.)

„Minden kínlódáson túl is csodálatos dolog embert formálni. Igazán isteni dolog, a természeteshez hasonló leginkább, minden alkotás közt az Úristen a legsajátosabb munkáját osztja meg velem.

A lélegzetem is elállt, mikor észrevettem tanítványaimon ujjaim nyomát.”

Ha szavam lepergett volna róluk, az természetes lett volna, de mikor hajlottak és formálódtak a kezemben, akkor megdöbbsent csodálkozással álltam meg.

Csodálatos titok csírázik bennem. Mert igaz az is, hogy tőlem semmi sem telik, kegyelem nélkül csak kiaszott fű vagyok, nem kövér legelő.

De igaz ez is: ha nem is minden, de sok minden rajtam fordul. Szabad és önálló vagyok, de csak addig, míg arra használom, hogy az Úristen rabja legyek. Letérdelek, Uram. Te formáld ki formáló kezeimet.” (Mónika naplója – Vigília, Budapest 1990)

2.9 Erkölcsi elvárások a tanároktól

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük.

A nevelő pedagógusnak nyitottnak kell lennie minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a kultúra szépségeinek megtapasztalása, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához.

Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is.

A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az „adás vágya” és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. A személyre szabott nevelőmunkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni. A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent,

amely értéktelen, amely az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell tennie, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne riasszon el, hanem magával hívjon.

A tanár élete összhangban álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollegák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani. Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig legyenek összhangban, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel.

Az iskolában minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a keresztény tanítást és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést egyházra és tanítására, hiszen ez a diákokban meg hasonlást idézhet elő. Az iskola katolikus volta, jó hírneve csak ebben az esetben biztosítható.

A keresztény szellem, a tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen a tanári karban. A fejlődés előfeltétele, hogy számarányuk növekedjen. Ez sohasem jelentheti azonban azt, hogy az egyszínűségekre kell törekedni, mert a diákok akkor tanulnak igazán sokat nevelőiktől, ha azok a világ sokszínűségét tudják képviselni. Iskolánk ökumenikus jellege a tantestületben is megköveteli a sokszínűséget, a más felekezethez tartozók jelenlétét. Az iskola vezetőségére nagy felelősséget ró a megfelelő pedagógusok kiválasztása. A legnagyobb jó szándék esetén is

történhetnek sikertelen választások. Ezért minden új tanár először egy éves szerződéssel alkalmazható, amelyet a felek kölcsönös megelégedése esetén lehet véglegesíteni.

Az iskola a tanárokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felkészültséggel, magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

2.10 A keresztény nevelő hitvallása

Értékrendünk nem idealista – a természetfölötti feltételezi a természetet. Mi is igaznak tartjuk a bölcsességet: ép testben ép lélek.

Nevelni csak a közösség képes – már az ősegyházban egy „szív, egy lélek” jellemezte az első keresztényeket. Isten közösségben találkozik az emberekkel, ugyanakkor fontos az egyéni felelősség.

Tekintély és demokrácia – a nevelő a növendékeihez képest többletet hordoz. Erkölcsi kérdésekben nem szavazhatunk, ugyanakkor az egyesek szavára figyelni kell.

Felelősség – a diákjaink ránk vannak bízva. Abban a tudatban cselekszünk, hogy Isten előtt egyszer majd számot kell adnunk.

2.11 Erkölcsi elvárások a tanulóktól

A mai magyar társadalom nagyon sokféle. Így a gyermekek is sokféle hatásnak vannak kitéve. Egy-egy iskola tanulóiifjúsága különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból gyűlik egybe. Éppen ezért egységes erkölcsi elvárások nehezen adhatók meg felőlük.

Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait. Csak az a fiatal lesz képes ellenállni a fogyasztói társadalom csábításainak, csak az veszi észre a média által reklámozott tárgyak, célok silányságát, aki találkozott az élő Istennel. Ez a találkozás megjelöli az embert. Ehhez segíthetjük hozzá a fiatalt, ha megszerettetjük vele a csendes szemlélődést a természetben, értékes irodalmat, műalkotást, zeneművet adunk a kezébe. A fogyasztói mentalitás nagyon veszélyes, mert a „Használd és dobd el!” elvet követi; ez a tárgyak esetében rendben van, azonban amennyiben ez áttérjed az embertársainkra, helytelenné, veszélyessé válik. A keresztény ember magát és embertársait Isten egyszeri és megismételhetetlen csodájának tekinti.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetésstudat kialakulása: „Ti vagytok a világ világossága.” (Mt. 5,14)

Összefoglalva az elvárások a következők:

- = belső igény a szentre, a szépre, a jóra, és az igazra,
- = részvétel a vallásának megfelelő (római katolikus, református, görög katolikus) egyházi programokban,
- = tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- = mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- = alapos, rendszeres és pontos munka,
- = a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- = a házirend felelős betartása.

Az iskola a diákok nevelését a tanórákon túlmenően különböző, a lelki fejlődést szolgáló vallási programokkal, szakkörökkel, tanulmányi kirándulásokkal, sport- és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezen a diákoknak erejükhöz mérten részt kell venniük. Az iskola diákszervezetei ehhez ajánlást készíthetnek.

2.12 Erkölcsi ajánlások a szülőknek

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha szülők is közösséget alkotnak, hiszen „a keresztény hit is egy közösség ölen születik és növekszik” (Kat. Isk. 53.). Így a gyermekek egy egyházi közösségből kerülnek be az iskola közösségébe, és az iskola elvégzése után oda kerülnek vissza. Ez hatalmas garancia arra, hogy a gyerekeket az iskola után nem sodorja el az élet sokszínű áramlata. Az iskola a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola egyházi jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni. Ennek formái az osztály- és fogadóórás szülői értekezletek, szülői fórumok, szülői levelek, és természetesen a személyes beszélgetés.

2.13 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségi tudat legfőbb meghatározója, hogy Jézusban mindannyian Isten gyermekei vagyunk: tanárok, diákok, szülők. Ezt a tudatot erősíti mindennapos, illetve rendszeres vallásgyakorlásunk – az ima (iskolában tanítás előtt és után), a szentmisék (a közösségünk és az Egyház ünnepein) és a lelkigyakorlatok.

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá.”

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák

Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: szakkörök, sportfoglalkozások, lelkigyakorlatok, zárándoklatok, kirándulások,

Diákönkormányzati munka

Napközi otthon (általános iskolában)

2.13.1 Közös lelki nap

Feladata: A keresztény értékrend megismerése, mélyítése, ezzel segítve az egységes nevelésben való együttműködést.

2.13.2 Közös zárándoklatok

Feladata: Ismerjük meg Magyarország híres kegyhelyeit, ezzel is segítve a keresztényi nevelést, a nevelői példa felmutatását.

2.13.3 Plébániákkal közös programok

Feladata: A plébániákkal való élő kapcsolatok erősítése.

A szülők részéről elvárhatjuk:

- = aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- = ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,
- = őszinte véleménynyilvánítást,
- = együttműködő magatartást,
- = nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- = érdeklődő, segítő hozzáállást,
- = szponzori segítségnyújtást.

2.14 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);

mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);

a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);

számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

Az egészség fogalma

A környezet egészsége

Az egészséget befolyásoló tényezők

A jó egészségi állapot megőrzése

A betegség fogalma

A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata

A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata

Balesetek, baleset-megelőzés

A lelki egészség

A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs

A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)

A média egészséget meghatározó szerepe

Fogyasztóvédelem

Iskola-egészségügy igénybevétele

2.14.1 Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
 - az életvezetési képességek fejlesztése,
 - a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
 - a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
 - a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
 - a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
 - a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,
az egész napos iskola programja,

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.

Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.

Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.

Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.

Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.

Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.

Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászakas elkerülésének módját.

Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.

Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mértén tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.

Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

Életviteli feladatok

Tanórai feladatok

Tanórán kívüli feladatok

a.) Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, ~~am~~ meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

b.) Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,

életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,

eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,

bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika stb.

„Egységóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

c.) Tanórán kívüli feladatok:

Szakkörök

Egységnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)

Nyári táborok

Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások

Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

Testnevelés órákon

Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve

Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében

Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján

Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét

Sporttáborok szervezése

Sportversenyek lebonyolítása

Az iskola sportköre tagja a Diák sportszövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.

Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciók csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

d.) Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

Az egészség fogalma

Az egészség, mint érték

Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése

Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások

Lelki egészségvédelem

Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban

Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet

Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb.)

A betegségek megelőzései

Orvoshoz fordulás

- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség

Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban

Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok

A napi táplálkozás aránya

Teljesítmény és táplálkozás

Testsúlyellenőrzés

Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)

Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság

Aktív és passzív pihenés

A fitness paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere

Rendszeresség

A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)

Kifáradás, jelzőrendszer

A pihenés szerepe – aktív-passzív

Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás – öltözködés – személyi higiéné

Testünk felépítése és védelme

Változások a serdülőkorban

A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum

Testünk tisztántartása: testrészek higiénája, fehérnemű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei

Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

A serdülés hatása a személyiségre

Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság

Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet

Fiúk, lányok barátsága

Kirívó magatartás, utánzás

Nemi érést tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

Élvezeti szerek hatásai

Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség

Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés

Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés

Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,

Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása

Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága

Szexuális kultúra

Érzelmek, barátság, változások kora

Személyiségfejlődés

Érettség

Kapcsolati kultúra

Felelősség, erkölcs

Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei

Nemi egészség, harmónia

Nemi betegségek: szifilisz, AIDS

Egészséges környezet védelme

Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet

Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme

Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos

Új technológiák káros következményei

Hulladék csoportosítása

Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély

Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

Az emberi test felépítése

Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai

Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás

Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben

Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer

Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon

örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, az *öko-munkacsoport*, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

e.) A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetökké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitel szerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyeztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

f.) Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

2.14.2 Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40%-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltesék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbélebb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.

10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

az egészséges testsúly,

az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknak a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

2.15 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.15.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.

A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.

A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és IPR).

Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.

A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.

Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.

Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.

A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.

Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.

Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.

Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.

Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

2.15.2 Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,

kéttanítás módszer alkalmazása tanítási órán gyógypedagógus facilitáló közreműködésével,

többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,

a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz, személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával, teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással), a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással, az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával; az osztályközösség segítő erejének mozgósításával, a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával, következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával, a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel, szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

2.15.3 Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékságaikhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott módszernek megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik.

2.15.4 Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása

- Differenciált tanórai munka

- Tehetséggondozó programok

- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre

- Felkészítés középiskolai tanulmányokra

- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése

- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

2.16 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittancsoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.

A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.

A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.

A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.

Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.

Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.

Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.

A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.

A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

2.17 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)

Egyéni beszélgetés

Szülői értekezlet

Fogadóóra

Bemutatóóra

Érzékenyítő, attitűd formáló tréningek

Írásbeli tájékoztató

Előadások szervezése

Közös programok

Pályaválasztási tanácsadás

Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében

Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

Nyilvánosság biztosítása

Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:

- gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
- gyámhatóság,
- szakmai szolgáltató szervezetek,
- szakszolgálatok,
- iskola-egészségügy,
- kulturális és sportszervezetek,
- civil szervezetek.

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

2.18 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

2.18.1 Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, előrehozott érettségizők, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és április* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

2.18.2 Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

tanulmányait magántanulóként végzi,

hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

2.18.3 Különbözeti vizsga

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- tanulmányait a ... évfolyamon valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni, és megelőzően csak középszinten tanulta,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

2.18.4 Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

2.18.5 Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

2.19 A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki: az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él, illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

aki beiskolázási körzetünkbe költözött,

körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

2. 20 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;

ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,

ismerjék fel a vészhelyzeteket;

tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;

sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;

ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és

jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;

a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;

a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;

tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.

Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.

Fizika: égési sérülések, forrázás.

Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

szakkörök

minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;

évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészség hét”/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára

HELYI TANTERV

III. Az intézmény helyi tanterve

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26.§ (2) szerint: „Az iskola pedagógiai programjának részeként ... a miniszter által kiadott kerettanterveket **kiegészítve** helyi tantervet készít.” A helyi tanterv megnevezi a felhasznált kerettantervet és „rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb 10 %-ának felhasználásáról”. A katolikus intézmények számára a helyi tantervi ajánlás a fentiek figyelembevételével a [„Katolikus helyi tanterv minta 2012” óraterve alapján készül.](#)

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
(Erkölcstan helyett) hittan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Magyar nyelv és irodalom (szabadon tervezhető órakeretből)	1		2	2
Iskola által felhasználható további (szabadon tervezhető órakeretből)	1	2	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
(Erkölcstan helyett) hittan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Fizika(szabadon tervezhető órakeretből)				1
Kémia (szabadon tervezhető órakeretből)			1	
Földrajz (szabadon tervezhető órakeretből)			1	
Iskola által felhasználható további (szabadon tervezhető órakeretből)	2	3	1	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1

3.1 A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A kerettanterv tartalmaz tantárgyi tanterveket, ezek azonban két évre szólnak, az egyes témákhoz kötelező tartalmakat, fejlesztési célokat és minimális óraszámot határoznak meg. (Az óratervben szereplő óraszámoknak csak a 90%-ára adnak meg tervet.)

A rendelet előírja, hogy ezeket a tematikus egységeket tanévre lebontva kell beépíteni a helyi tantervbe, továbbá a szabadon felhasználható 10% időkeret tartalmát is meg kell tervezni.

3.1.1 A választható tantárgyak, foglalkozások

Ez a fejezet opcionális. Konkrétan meg kell nevezni, melyek a választható tantárgyak, melyik évfolyamon, milyen óraszámban, egyénileg vagy tanulócsoport szintjén, és azt is, hogyan módosítja ez a dolog az óratervet, illetve a tantárgyi tartalmakat.

3.1.2 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően nem szakrendszerű (alsó tagozat) és szakrendszerű (felső tagozat) oktatás szerint tanulnak a diákok. A csoportbontást a technika, informatika tantárgynál és az idegen nyelv oktatásánál alkalmazzuk a szaktanár által kialakított racionális elvek mentén (pl. technika esetében fiú-lány bontás).

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, a szubjektív és objektív lehetőségekhez mérten.

3.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán és a bizonyítvány kiosztásakor írásban tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet, illetve támogatást a tanulók (szüleik) a tankönyvek megvásárlásához.

3.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.

Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.

Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.

Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.

Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.

Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

3.4 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.

Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi életéhez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

Az alsó tagozaton a küzdősport alapú testnevelés és a tantervi testnevelés csoportbontása évfolyamra vonatkozóan valósul meg homogén csoportalkotás formájában (képesség- és készség alapú csoportszervezés).

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulóknak, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

3.5 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

Megfigyelés

Írásos kikérdezés (kérdőív)

Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)

Tanulók által készített produktumok vizsgálata

Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)

Dokumentumok elemzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:
ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;

számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;

jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

szaktanári,
osztályfőnöki,
igazgatói,
nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel, emlékjelvénnyel, illetve pénzbeli díjakkal jutalmazhatók. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

3.5.1 Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.

A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.

A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.

Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.

A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.

A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.

Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.

Önképzésre nevelés.

Önálló gyűjtőmunka végzése.

Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.

Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.

A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanórától a másikra.

3.5.2 Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismételések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze. A szintfelmérő dolgozat eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a tanári szobában kifüggesztett táblázat segítségével egyeztetjük.

A *kisdolgozatok*, *szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

3.5.3 Oktatási eredményvizsgálatok

„Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.

„Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).

Országos mérések 4., 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

3.5.4 A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

3.5.5 Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő

szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

3.5.6 A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.
Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.
Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.
Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.
A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.
Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.
Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.
Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.
Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.
Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.
Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.
A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

A tanulók tanulmányi munkájának teljesítményének egységes értékelése érdekében, a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők.

Teljesítmény	Érdemjegy
0- 30%:	elégtelen (1)
31- 50%:	elégséges (2)
51- 75%:	közepes (3)
76- 90%:	jó (4)
91- 100%:	jeles (5)

A Komplex Alapprogram keretében szervezett foglalkozásokon (reggeli ráhangolódás, délutáni alprogrami foglalkozások), illetve azokon az órákon amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok, nincs ötös skálán történő értékelés.

3.6 A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

tanulmányi munka

sportteljesítmények

közösségi munka

kulturális és közéleti tevékenység

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretet adhatók:

szaktanári,
osztályfőnöki,
igazgatói,
nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

jutalomkirándulás,

kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

A magatartási elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.

Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.

A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.

Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.

Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.

Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.

A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.

Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.

Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.

A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.

Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.

Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

A házirendet nagyon hiányosan tartja be.

A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.

A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.

Társaival szemben durva, goromba.

Tanáraival szemben tisztetlenség, udvariatlan, elutasító.

Fegyelmi fokozata: igazgatói intés.

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mértén pontosan és rendszerben, maximálisan felkészül.

Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.

Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.

Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.

Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mértén.

Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.

Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.

Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.

Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.

Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

3.6.1 A tanulók továbbhaladása

3.6.1.1 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja, magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

3.7 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek: roma-cigány nemzetiség

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be:

A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.

A nemzetiségekről szóló oktatás színterei

A következő tanítási órák: történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, dráma és tánc és osztályfőnöki.

Szabadidős tevékenységek: (projekt hetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok).

Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók kérése.

3.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

 kulcskompetenciák fejlesztését,

- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

4. KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1–4. évfolyamon kerül bevezetésre a 2018/2019-es tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

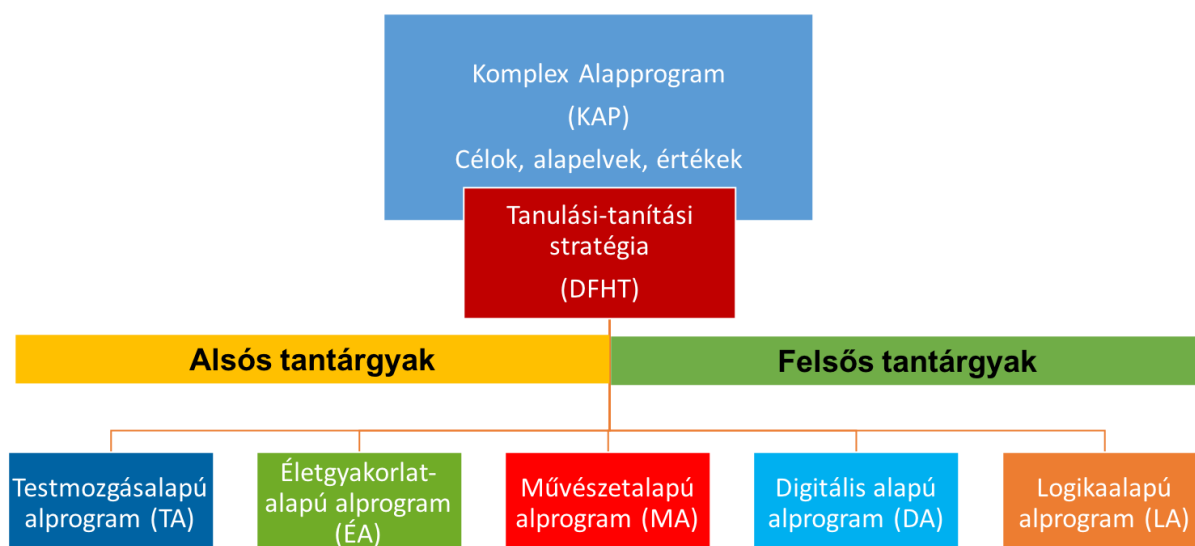
A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevághó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, **státuszát** megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: ***Tanulni élmény!***, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,

- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

1.1.1.1. A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulószervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtetésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- **EMBERLÉPTÉKŰ KÖVETKEZETES KÖVETELÉS.**
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.

- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
 - Foglalkozástervek
 - Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.

- **ÖNÉRTÉKELÉS, ÖNKONTROLL, ÖNFEJLESZTŐ STRATÉGIA ALKALMAZÁSA. POZITÍV TARTALMÚ SZOCIÁLIS KAPCSOLATOK ÉPÍTÉSE.**

- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
 - A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
 - A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita

- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

III. A Komplex Alapprogram sajátosságai:

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- **testnevelés óra**
- **mozgásos tanulás osztálytermi környezetben**
- **szabadidős mozgástevékenységek**

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértézi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák sokszínűségének** tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó **osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek** terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A **művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.**

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló **egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztterületi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben

a tudástartalom (a tananyag keresztтанtervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak kereszttantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

3. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

5. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe.** Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VI. Az iskolában folyó munka időkeretének

1. A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

a délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

- kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában ellenben kívánatos a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”, a kereszttantervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.

b. a délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során

- a Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak;

VII. Jelölések az osztálynaplókban

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

TA – testnevelés alapú alprogram

ÉA – életgyakorlatalapú alprogram

DA – digitális alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

RÁ – ráhangolódás

5. Legitimációs záradék

5.1 A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította.

A módosítások bevezetése 2018. év szeptember hónap 01. napjától történik.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

5.2 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A *pedagógiai programot*/**módosítását** az intézmény diákönkormányzata 2018. év augusztus hó 30. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Köröm, 2018. év augusztus hónap 30. nap

.....
diákönkormányzat képviselője

A *pedagógiai programot*/**módosítását** a szülői szervezet (közösség) 2018. év augusztus hó 30. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Köröm, 2018. év augusztus hónap 30. nap

.....
szülői szervezet (közösség)
képviselője

5.3 A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2018. év augusztus hó 31. napján tartott értekezletén megismerte és elfogadta.

Kelt: Köröm, 2018. év augusztus hónap 31. nap

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Köröm, 2018. év augusztus hónap 31. nap

.....

plébános

P. H.

.....

igazgató

P. H.

5.4 Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Az Egri Főegyházmegye, mint a Szent II. János Pál Katolikus Általános Iskola fenntartója, az intézmény pedagógiai programját jóváhagyta.

Kelt: Eger, év hónap nap

.....

fenntartó képviselője

6. Melléklet (1 .sz. melléklet)

Élmény pedagógia a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztésére

Intézményünk a **EFOP-3.3.5-17-2017-00057** azonosítószámú, „*Élmény pedagógia a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztésére*” című projekt keretében informális és nem-formális tematikus táborok megvalósítása során kipróbált módszertan beépítésére törekszik a tanítási órákba, illetve a tanórán kívüli tevékenységekbe, lehetőség szerint az intézmény minden évfolyamának bevonásával.

Intézményünk elsősorban a projekt megvalósítása során kipróbált közösségi programokat preferálja.

Az informális és nem-formális programban az oktatás mellett hangsúlyos szerepet kap a nevelés területe, és előtérbe kerül a kulcskompetenciák fejlesztésének egyensúlyba hozása a műveltségterületi tartalmakkal.

Az új tartalmi szabályozók a tanulók személyiségének és tudásának komplex fejlesztését helyezik a középpontba, amelynek legeredményesebb eszközét az olyan nevelési-oktatási programok jelentik, amelyek az iskolai életet egészében kezelik, azaz nem kizárólag a tanórákra koncentrálnak, hanem a nevelés-oktatás részének tekintik a tanórán kívül az iskolában eltöltött időt is.

Középpontban a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll.

A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, az osztályközösségek megerősödését.

Témamodulok	Tematikus programok témamoduljai évfolyamonként							Tantárgyi illeszkedés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Nomád, kaland							X	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Magyar irodalom Technika, életvitel és gyakorlat Biológia-egészségtan Testnevelés és sport Természetismeret
Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Technika, életvitel és gyakorlat Testnevelés és sport Biológia-egészségtan
Idegennyelv			X	X	X	X	X	Idegen nyelv
Környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) fenntarthatóság, környezettudatosság	X	X	X	X	X	X	X	Környezetismeret Természetismeret Technika, életvitel és gyakorlat Biológia-egészségtan Földrajz Fizika Kémia Technika, életvitel és gyakorlat
Nemzeti és kulturális identitás, hagyományörzés, anyanyelvápolás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) hazafiságra nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és tánc Technika, életvitel és gyakorlat
Művészeti nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és tánc
Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) médiatudatosságra nevelés.					X	X	X	Informatika Technika, életvitel és gyakorlat Hit- és erkölcsstan Fizika Matematika Természettudományi gyakorlatok Technika, életvitel és gyakorlat Vizuális kultúra Mozgókép-kultúra és médiaismeret

Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás	X	X	X	X	X	X	X	Technika, életvitel és gyakorlat Magyar irodalom Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Hit- és erkölcstan Etika
Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) erkölcsi nevelés, önismeret, családi életre nevelés testi és lelki egészségre nevelés,								

6.1. Legitimációs záradék

6.1.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította.

A módosítások bevezetése 2019. év szeptember hónap 02. napjától történik.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

6.1.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A *pedagógiai programot*/**módosítását** az intézmény diákönkormányzata 2019. év július hó 31. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Köröm, 2019. év július hónap 31. nap

.....
diákönkormányzat képviselője

A *pedagógiai programot*/**módosítását** a szülői szervezet (közösség) 2019. év július hó 31. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Köröm, 2019. év július hónap 31. nap

.....
szülői szervezet (közösség)
képviselője

6.1.3.A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2019. év július hó 31. napján tartott értekezletén megismerte és elfogadta.

Kelt: Köröm, 2019. év július hónap 31. nap

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai program módosítását jóváhagyom.

Kelt: Köröm, 2019. év július hónap 31. nap

.....

plébános

P. H.

.....

igazgató

P. H.

6.1.4. Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Az Egri Főegyházmegye, mint a Szent II. János Pál Katolikus Általános Iskola fenntartója, az intézmény pedagógiai programját jóváhagyta.

Kelt: Eger, év hónap nap

.....

fenntartó képviselője